

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 25. januára 2017 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Smernica 2004/48/ES — Článok 13 — Duševné a priemyselné vlastníctvo — Porušenie — Výpočet náhrady škody — Právna úprava členského štátu — Dvojnásobok bežne dlhovanej odmeny“

Vo veci C-367/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sąd Najwyższy (Najvyšší súd, Poľsko) z 15. mája 2015 a doručený Súdnemu dvoru 14. júla 2015, ktorý súvisí s konaním:

Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa“

proti

Stowarzyszenie Filmowców Polskich,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory J. L. da Cruz Vilaça, sudcovia M. Berger (spravodajca), A. Borg Barthet, E. Levits a F. Biltgen,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. júla 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa“, v zastúpení: R. Comi a A. Comi, radcowie prawni,
- Stowarzyszenie Filmowców Polskich, v zastúpení: W. Kulis a E. Traple, adwokaci,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, M. Drwięcki a M. Nowak, splnomocnení zástupcovia,
- grécka vláda, v zastúpení: A. Magrippi a E. Tsaousi, splnomocnené zástupkyne,
- rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer a G. Eberhard, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: J. Hottiaux a F. Wilman, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: poľština.

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 24. novembra 2016,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, 2004, s. 45; Mim. vyd. 17/002, s. 32).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa“, so sídlom v Olave (Poľsko) (ďalej len „OTK“), a Stowarzyszenie Filmowców Polskich, so sídlom vo Varšave (Poľsko) (ďalej len „SFP“), ktorého predmetom je žaloba o porušenie práv duševného vlastníctva.

Právny rámec

Medzinárodné právo

- 3 Článok 1 ods. 1 Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS) z 15. apríla 1994 (Ú. v. ES L 336, 1994, s. 214, ďalej len „dohoda TRIPS“), ktorá tvorí prílohu 1 C Dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie (WTO) (Ú. v. ES L 336, 1994, s. 3), stanovuje:

„Členovia uplatnia ustanovenia tejto dohody. Členovia môžu, ale nie sú povinní uplatňovať vo svojom právnom systéme rozsiahlejšiu ochranu, než požaduje táto dohoda, za predpokladu, že takáto ochrana nie je v rozpore s ustanoveniami tejto dohody. ...“

- 4 Článok 19 Bernského dohovoru o ochrane literárnych a umeleckých diel (Parížsky akt z 24. júla 1971) v znení zmien z 28. septembra 1979 (ďalej len „Bernský dohovor“) stanovuje:

„Ustanovenia tohto dohovoru nevylučujú uplatňovanie nároku na použitie širšej ochrany, ktorú môže zákonodarstvo štátu Únie priznať.“

- 5 Článok 2 ods. 2 Medzinárodného dohovoru o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií dojednaného 26. októbra 1961 v Ríme (ďalej len „Rímsky dohovor“) stanovuje:

„Národný režim sa poskytne s prihliadnutím na ochranu osobitne zabezpečenú a na obmedzenia výslovne ustanovené v tomto Dohovore.“

Právo Únie

- 6 Odôvodnenia 3, 5 až 7, 10 a 26 smernice 2004/48 znejú:

„(3) Bez účinných prostriedkov vymožitelnosti práv duševného vlastníctva je však inovácia a tvorivosť brzdená a investície sa znižujú. Preto je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa v [Únii] účinne uplatňovali samostatné právne predpisy o duševnom vlastníctve... V tejto súvislosti majú prostriedky vymožitelnosti práv duševného vlastníctva prvoradú dôležitosť pre úspech vnútorného trhu.

...

- (5) Dohoda TRIPS obsahuje predovšetkým ustanovenia o prostriedkoch na dodržiavanie práv duševného vlastníctva, ktoré sú bežnými normami uplatniteľnými na medzinárodnej úrovni a ktoré sa vykonávajú vo všetkých členských štátoch. Touto smernicou nie sú dotknuté medzinárodné záväzky členských štátov vrátane záväzkov prijatých na základe dohody TRIPS.
- (6) Sú tiež medzinárodné dohovory, ktorých zmluvnými stranami sú všetky členské štáty a ktoré tiež obsahujú ustanovenia o prostriedkoch na dodržiavanie práv duševného vlastníctva. Patrí k nim predovšetkým Parížsky dohovor na ochranu priemyselného vlastníctva, Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel a Rímsky dohovor o ochrane umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií.
- (7) Z konzultácií, ktoré o tejto otázke uskutočnila Komisia, vyplýva, že v členských štátoch sú napriek dohode TRIPS stále veľké rozdiely, čo sa týka prostriedkov vymožitelnosti práv duševného vlastníctva. Napríklad postupy uplatňovania predbežných opatrení, ktoré sa využívajú najmä na zabezpečenie dôkazov, výpočet škôd alebo spôsoby uplatňovania súdnych konaní na ukončenie porušovania práv duševného vlastníctva sa medzi jednotlivými členskými štátmi veľmi odlišujú. V niektorých členských štátoch nie sú žiadne opatrenia, konania a prostriedky právnej nápravy, ako napríklad právo na informácie a stiahnutie tovaru neoprávnene umiestneného na trhu na náklady toho, kto porušuje práva.

...

- (10) Cieľom tejto smernice je priblížiť právne poriadky tak, aby zabezpečovali vysokú, rovnocennú a jednotnú úroveň ochrany na vnútornom trhu.

...

- (26) Na účely náhrady ujmy spôsobenej v dôsledku porušenia spáchaného porušovateľom, ktorý sa zapojil do činnosti vedome alebo s dostatočným[i] dôvodom nato, aby vedel, že by to spôsobilo takú škodu, by výška náhrady ujmy poskytnutá držiteľovi práv mala zohľadňovať všetky náležité aspekty, ako napríklad stratu príjmu spôsobenú držiteľovi alebo nekalé zisky porušovateľa, prípadne akúkoľvek morálnu ujmu spôsobenú vlastníkom práv. Ako alternatíva, ak by napríklad bolo ťažké stanoviť čiastku skutočnej vzniknutej ujmy, by sa výška odškodného mohla odvodiť od takých prvkov, ako napríklad honorár alebo poplatky, ktoré by boli splatné, ak by porušovateľ požiadal o oprávnenie používať príslušné právo duševného vlastníctva. Cieľom nie je zaviesť povinnosť ustanoviť povinnú náhradu škody ako trestu [stanoviť povinnú sankčnú náhradu ujmy – *neoficiálny preklad*], ale poskytnúť náhradu založenú na objektívnom kritériu a zohľadniť pri tom výdavky, ktoré znáša vlastník práv, ako napríklad náklady spojené s identifikáciou a výskumom [prešetrovaním – *neoficiálny preklad*].“

7 Článok 2 smernice 2004/48, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, stanovuje:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté prípadné prostriedky, ktoré sú ustanovené v právnych predpisoch [Únie] alebo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré sú priaznivejšie pre vlastníkov práv, opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy ustanovené touto smernicou sa uplatňujú v súlade s článkom 3 na každé porušenie práv duševného vlastníctva stanovených právom [Únie] a/alebo vnútroštátnym právom príslušného členského štátu.

...

3. Touto smernicou nie sú dotknuté:

...

b) medzinárodné záväzky členských štátov a najmä dohoda TRIPS, vrátane záväzkov týkajúcich sa trestného konania a sankcií;

...“

8 Podľa článku 3 tejto smernice, nazvaného „Všeobecná povinnosť“:

„1. Členské štáty stanovujú opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy potrebné na zabezpečenie vymožitelnosti práv duševného vlastníctva, ktorých sa týka táto smernica. Tieto opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy musia byť spravodlivé a nestranné a nesmú byť zbytočne zložité alebo nákladné alebo mať za následok príliš dlhé lehoty alebo neoprávnené prieťahy.

2. Tieto opatrenia a prostriedky nápravy okrem toho budú účinné, primerané a odrádzajúce a budú sa uplatňovať tak, aby sa zabránilo vytváraniu prekážok legitímneho obchodu a aby sa zabezpečila ochrana pred ich zneužívaním.“

9 Článok 13 ods. 1 uvedenej smernice, nazvaný „Náhrada ujmy“, stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby príslušné súdne orgány na návrh poškodenej strany nariadili porušovateľovi, ktorý sa zapojil do činnosti spojenej s porušovaním nevedome alebo s dostatočným dôvodom preto, aby o tom vedel [činnosti, o ktorej vedel alebo rozumne mal vedieť, že porušuje právo – *neoficiálny preklad*], zaplatiť vlastníčkovi práv náhradu ujmy úmernú skutočnej ujme, ktorú utrpel v dôsledku porušenia.

Pri stanovení výšky náhrady ujmy súdne orgány:

a) vezmú do úvahy všetky náležité aspekty, ako napríklad negatívne ekonomické dôsledky, vrátane ušlého zisku, ktorú poškodená strana utrpela, akýkoľvek nekalý zisk, ktorý nadobudol porušovateľ a vo vhodných prípadoch iné prvky ako ekonomické faktory, ako napríklad morálnu ujmu spôsobenú vlastníčkovi práv porušovateľom;

alebo

b) ako alternatívu k písmenu a) môžu vo vhodných prípadoch stanoviť náhradu ujmy ako paušálnu čiastku na základe takých prvkov, ako je prinajmenšom čiastka honorára alebo poplatkov, ktoré by musel zaplatiť porušovateľ, ak by požiadal o oprávnenie použiť príslušné právo duševného vlastníctva.“

Polské právo

10 § 79 ods. 1 ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych (zákon o autorskom práve a s nim súvisiacich právach) zo 4. februára 1994 (konsolidované znenie, Dz. U., 2006, č. 90, položka 631), v znení platnom v čase podania žaloby vo veci samej (ďalej len „UPAPP“), stanovoval:

„1. Majiteľ práv duševného vlastníctva, ktoré boli porušené, môže od osoby, ktorá tieto práva porušila, požadovať:

...

(3) náhradu vzniknutej ujmy:

a) na základe všeobecných zásad v danej oblasti alebo

- b) v podobe zaplattenia sumy zodpovedajúcej dvojnásobku alebo v prípade zavineného porušenia práv duševného vlastníctva trojnásobku primeranej odmeny, ktorá by bola splatná v čase, kedy sa o ňu žiada, z titulu oprávnenia používať dielo, ktoré poskytol majiteľ práv;

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 11 Združenie SFP je organizácia kolektívnej správy autorských práv v Poľsku, ktorá je poverená spravovaním a ochranou autorských práv k audiovizuálnym dielam. Združenie OTK naproti tomu vysiela programy cez káblovú televíziu na území mesta Olava (Poľsko).
- 12 Po vypovedaní licenčnej zmluvy k 30. decembru 1998, stanovujúcej pravidlá o odmene medzi účastníkmi vo veci samej, OTK naďalej používalo diela chránené autorskými právami, pričom sa obrátilo na Komisja Prawa Autorskiego (komisia pre autorské právo, Poľsko) v podstate so žiadosťou, aby bola stanovená odmena za používanie autorských práv spravovaných združením SFP. Rozhodnutím zo 6. marca 2009 táto komisia stanovila výšku uvedenej odmeny na 1,6 % čistého mesačného príjmu bez dane z pridanej hodnoty, ktorý OTK dosiahlo v rámci vysielania diel káblovou televíziou, s vylúčením niektorých nákladov, ktoré vynaložilo. OTK na tomto základe samo vypočítalo dlhovanú sumu, pričom v súvislosti s príjmami za obdobie rokov 2006 až 2008 zaplatilo SFP sumu 34 312,69 poľských zlotých (PLN) (približne 7 736,11 eura).
- 13 Dňa 12. januára 2009 podalo SFP žalobu na OTK, ktorou navrhlo, aby bol na základe najmä § 79 ods. 1 bodu 3 písm. b) UPAPP uložený OTK zákaz vysielania chránených audiovizuálnych diel, až kým nebude uzatvorená nová licenčná zmluva, ako aj uložená povinnosť zaplatiť SFP sumu 390 337,50 PLN (približne 88 005,17 eura), zvýšenú o zákonné úroky.
- 14 Rozsudkom z 11. augusta 2009 Sąd Okręgowy we Wrocławiu (Krajský súd Vroclav, Poľsko) zaviazal OTK, aby SFP zaplatilo sumu 160 275,69 PLN (približne 36 135,62 eura), zvýšenú o zákonné úroky, a v zostávajúcej časti žalobu v podstate zamietol. Odvolania obidvoch účastníkov konania proti tomuto rozsudku boli zamietnuté, na čo títo účastníci konania podali kasačné opravné prostriedky. Rozsudkom z 15. júna 2011 však Sąd Najwyższy (Najvyšší súd, Poľsko) vrátil vec na nové preskúmanie na Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (Odvolací súd Vroclav, Poľsko), ktorý 19. decembra 2011 vydal druhý rozsudok. Aj tento druhý rozsudok zrušil Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) v rámci konania o kasačnom opravnom prostriedku, pričom vec bola opätovne vrátená na Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (Odvolací súd) na nové preskúmanie. Rozsudok, ktorý následne vydal tento odvolací súd, bol napadnutý kasačným opravným prostriedkom podaným OTK.
- 15 Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), ktorý má v rámci tohto posledného opravného prostriedku preskúmať vec po tretíkrát, má pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť § 79 ods. 1 bodu 3 písm. b) UPAPP s článkom 13 smernice 2004/48. Toto ustanovenie UPAPP totiž priznáva majiteľovi práv duševného vlastníctva, ktoré boli porušené, možnosť požadovať náhradu ujmy v podobe zaplattenia sumy zodpovedajúcej dvojnásobku alebo trojnásobku primeranej odmeny. Uvedené ustanovenie teda obsahuje sankciu.
- 16 Okrem toho sa vnútroštátny súd pýta, či odškodnenie majiteľa práv duševného vlastníctva, upravené smernicou 2004/48, vyžaduje, aby tento majiteľ preukázal existenciu skutočnosti zakladajúcej porušenie práva, existenciu ujmy a jej rozsah, príčinnú súvislosť medzi skutočnosťou zakladajúcou porušenie práva a vzniknutou ujmov, ako aj zavinenie porušovateľa.

- 17 Za týchto podmienok Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položil Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 13 smernice 2004/48 vykladať v tom zmysle, že majiteľ práv duševného vlastníctva, ktoré boli porušené, má možnosť požadovať náhradu ujmy, ktorá mu bola spôsobená, na základe všeobecných zásad alebo má bez toho, aby bolo potrebné preukázať existenciu ujmy a príčinnú súvislosť medzi skutočnosťou zakladajúcou porušenie práva a vzniknutou ujmov, možnosť požadovať zaplatenie sumy zodpovedajúcej dvojnásobku, resp. v prípade zavineného porušenia práva, trojnásobku primeranej odmeny, zatiaľ čo v článku 13 smernice 2004/48 sa uvádza, že súd pri stanovení výšky náhrady ujmy zohľadní aspekty uvedené v článku 13 ods. 1 písm. a) a že iba ako alternatívu k týmto aspektom môže v určitých prípadoch stanoviť náhradu ujmy ako paušálnu sumu na základe prvkov uvedených v článku 13 ods. 1 písm. b) tejto smernice? Je vzhľadom na článok 13 smernice 2004/48 možné na žiadosť dotknutej osoby rozhodnúť o paušálnej náhrade ujmy, ktorej výška je vopred stanovená a ktorá predstavuje dvojnásobok, resp. trojnásobok primeranej odmeny, pričom v odôvodnení 26 tejto smernice sa spresňuje, že cieľom smernice nie je stanoviť sankčnú náhradu ujmy?“

O prejudiciálnej otázke

- 18 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 13 smernice 2004/48 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je dotknutá právna úprava vo veci samej, podľa ktorej môže majiteľ práv duševného vlastníctva, ktoré boli porušené, požadovať od porušovateľa týchto práv buď náhradu spôsobenej ujmy so zohľadnením všetkých náležitých aspektov konkrétneho prípadu, alebo bez toho, aby tento majiteľ práv musel preukázať existenciu skutočnej ujmy a príčinnú súvislosť medzi skutočnosťou zakladajúcou toto porušenie a vzniknutou ujmov, zaplatenie sumy zodpovedajúcej dvojnásobku, resp. v prípade zavineného porušenia, trojnásobku primeranej odmeny, ktorá by sa mala zaplatiť z titulu oprávnenia používať dotknuté dielo.
- 19 Na úvod je potrebné uviesť, že po podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania v prejednávanej veci bolo predmetné vnútroštátne ustanovenie, a to § 79 ods. 1 bod 3 písm. b) UPAPP, vyhlásené rozsudkom Trybunał Konstytucyjny (Ústavný súd, Poľsko) z 23. júna 2015 za čiastočne odporujúce ústave v rozsahu, v akom toto ustanovenie umožňuje majiteľovi porušených práv duševného vlastníctva požadovať v prípade zavineného porušenia práv zaplatenie sumy zodpovedajúcej trojnásobku primeranej odmeny. Keďže rozhodnutie Trybunał Konstytucyjny (Ústavný súd) malo retroaktívny účinok, prejudiciálna otázka, ktorej predmetom je právna úprava vyhlásená za protiústavnú, sa stala hypotetickou, a teda neprípustnou.
- 20 Keďže však vnútroštátny súd trval na svojej prejudiciálnej otázke, treba túto otázku chápať tak, že smeruje k zisteniu, či článok 13 smernice 2004/48 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá priznáva možnosť požadovať zaplatenie sumy zodpovedajúcej dvojnásobku primeranej odmeny, ktorá by sa mala zaplatiť z titulu oprávnenia používať dotknuté dielo (ďalej len „hypotetická odmena“).
- 21 Najprv je potrebné zdôrazniť, že smernica 2004/48, ako vyplýva z jej odôvodnenia 3, má za cieľ účinné uplatňovanie práva duševného vlastníctva v Európskej únii. Článok 3 ods. 2 tejto smernice v tomto zmysle okrem iného stanovuje, že opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy upravené členskými štátmi musia byť účinné, primerané a odradzujúce.
- 22 Hoci odôvodnenie 10 smernice 2004/48 v tomto kontexte ako cieľ uvádza zabezpečenie vysokej, rovnocennej a „jednotnej“ úrovne ochrany duševného vlastníctva na vnútornom trhu, nič to nemení na tom, že uvedená smernica sa uplatňuje, ako vyplýva z jej článku 2 ods. 1, bez toho, aby boli dotknuté prípadné prostriedky, ktoré sú upravené najmä vo vnútroštátnych právnych predpisoch, pokiaľ sú tieto

prostriedky pre majiteľov práv priaznivejšie. V tejto súvislosti z odôvodnenia 7 tejto smernice jednoznačne vyplýva, že použitý pojem „prostriedok“ je všeobecnej povahy, a preto zahŕňa výpočet náhrady ujmy.

- 23 V dôsledku toho, a ako už Súdny dvor rozhodol, smernica 2004/48 zakotvuje minimálne štandardy týkajúce sa dodržiavania práv duševného vlastníctva a nebráni členským štátom, aby prijali opatrenia poskytujúce širšiu ochranu (pozri rozsudok z 9. júna 2016, Hansson, C-481/14, EU:C:2016:419, body 36 a 40).
- 24 Ďalej v súlade s odôvodneniami 5 a 6, ako aj s článkom 2 ods. 3 písm. b) smernice 2004/48 musia byť pri výklade ustanovení tejto smernice zohľadnené záväzky, ktoré pre členské štáty vyplývajú z medzinárodných dohôd, a to z Dohody TRIPS, Bernského dohovoru a Rímskeho dohovoru, ktoré je možné uplatniť vo veci samej. Tak článok 1 Dohody TRIPS, ako aj článok 19 Bernského dohovoru a článok 2 Rímskeho dohovoru dovoľujú zmluvným štátom priznať majiteľom dotknutých práv širšiu ochranu, ako je ochrana poskytnutá v týchto jednotlivých dohovoroch.
- 25 Článok 13 ods. 1 druhý pododsek písm. b) smernice 2004/48 sa teda má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je dotknutá právna úprava vo veci samej, ktorá stanovuje, že majiteľ práv duševného vlastníctva, ktoré boli porušené, môže požadovať od osoby, ktorá tieto práva porušila, náhradu spôsobenej ujmy vo forme zaplatenia sumy zodpovedajúcej dvojnásobku hypotetickej odmeny.
- 26 Takýto výklad nemôže byť spochybnený ani skutočnosťou, že po prvé náhrada škody vypočítaná ako dvojnásobok hypotetickej odmeny nie je presne proporcionálna vo vzťahu k ujme, ktorú poškodená strana skutočne utrpela. Táto skutočnosť je totiž základným znakom každého paušálneho odškodnenia, ako aj odškodnenia výslovne upraveného v článku 13 ods. 1 druhom pododseku písm. b) smernice 2004/48.
- 27 Po druhé uvedený výklad nemôže byť spochybnený ani skutočnosťou, že smernica 2004/48, ako vyplýva z jej odôvodnenia 26, nemá za cieľ zaviesť povinnosť stanoviť sankčnú náhradu ujmy.
- 28 Na jednej strane inak, ako sa vnútroštátny súd pravdepodobne domnieva, skutočnosť, že smernica 2004/48 neobsahuje povinnosť členských štátov stanoviť tzv. „sankčnú“ náhradu ujmy, nemožno vykladať ako zákaz zaviesť takéto opatrenie.
- 29 Na druhej strane a bez nutnosti rozhodnúť o otázke, či stanovenie tzv. „sankčnej“ náhrady ujmy je alebo nie je v rozpore s článkom 13 smernice 2004/48, nie je zjavné, že by ustanovenie uplatniteľné vo veci samej obsahovalo povinnosť zaplatiť takúto náhradu ujmy.
- 30 V tomto smere je potrebné poznamenať, že číre zaplatenie hypotetickej odmeny v prípade porušenia práva duševného vlastníctva, nemôže zabezpečiť odškodnenie celej skutočne spôsobenej ujmy, keďže zaplatenie tejto odmeny nezabezpečuje ani úhradu prípadných nákladov spojených s identifikáciou a prešetrovaním možných porušujúcich aktov, uvedených v odôvodnení 26 smernice 2004/48, ani náhradu prípadnej nemajetkovej ujmy (pozri v tejto poslednej uvedenej súvislosti rozsudok zo 17. marca 2016, Liffers, C-99/15, EU:C:2016:173, bod 26), a ani zaplatenie úrokov z dlhovanej sumy. OTK totiž na pojednávaní potvrdilo, že zaplatenie dvojnásobku hypotetickej odmeny prakticky zodpovedá odškodneniu, ktorého výška nepresahuje to, čo môže majiteľ práv požadovať na základe „všeobecných zásad“ v zmysle § 79 ods. 1 bodu 3 písm. a) UPAPP.
- 31 Nemožno pravdaže vylúčiť, že vo výnimočných prípadoch náhrada ujmy vypočítaná ako dvojnásobok hypotetickej odmeny prekročí skutočne spôsobenú škodu tak výrazne a značne, že takáto pohľadávka by mohla predstavovať zneužitie práva, ktoré je článkom 3 ods. 2 smernice 2004/48 zakázané. Z pripomienok poľskej vlády na pojednávaní však vyplýva, že podľa právnej úpravy uplatniteľnej v prejednávanej veci nie je poľský súd v takejto situácii viazaný návrhom majiteľa porušených práv.

- 32 Napokon po tretie, pokiaľ ide o argument, že poškodená strana, keďže môže vypočítať náhradu ujmy ako dvojnásobok hypotetickej odmeny, už nemusí preukázať príčinnú súvislosť medzi skutočnosťou spôsobujúcou porušenie práva a vzniknutou ujmov, treba konštatovať, že tento argument je založený na značne reštriktívnom výklade pojmu „príčinná súvislosť“, podľa ktorého majiteľ porušeného práva musí preukázať príčinnú súvislosť nielen medzi touto skutočnosťou a vzniknutou ujmov, ale aj medzi touto skutočnosťou a presnou výškou tejto ujmy. Takýto výklad je však nezlučiteľný so samotnou podstatou paušálneho stanovenia výšky náhrady ujmy, a teda s článkom 13 ods. 1 druhým pododsekom písm. b) smernice 2004/48, ktorý dovoľuje takýto druh odškodnenia.
- 33 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné na položenú otázku odpovedať tak, že článok 13 smernice 2004/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je dotknutá právna úprava vo veci samej, podľa ktorej môže majiteľ práv duševného vlastníctva, ktoré boli porušené, požadovať od porušovateľa týchto práv buď náhradu spôsobenej ujmy so zohľadnením všetkých náležitých aspektov konkrétneho prípadu, alebo zaplatenie sumy zodpovedajúcej dvojnásobku primeranej odmeny, ktorá by sa mala zaplatiť z titulu oprávnenia používať dotknuté dielo, bez toho, aby tento majiteľ práv musel preukázať existenciu skutočnej ujmy.

O trovách

- 34 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je dotknutá právna úprava vo veci samej, podľa ktorej môže majiteľ práv duševného vlastníctva, ktoré boli porušené, požadovať od porušovateľa týchto práv buď náhradu spôsobenej ujmy so zohľadnením všetkých náležitých aspektov konkrétneho prípadu, alebo zaplatenie sumy zodpovedajúcej dvojnásobku primeranej odmeny, ktorá by sa mala zaplatiť z titulu oprávnenia používať dotknuté dielo, bez toho, aby tento majiteľ práv musel preukázať existenciu skutočnej ujmy.

Podpisy